

DOVRE KOMMUNE

HEIMEVERNETS SKOLE- OG KOMPETANSESENTER

PÅ DOMBÅS

Rapport fra AD-hoc gruppe

05.12.2011

INNHold

Side

1. Sammendrag	3
2. Arbeidsgruppens oppdrag	4
3. Innledning	4
4. Historikk, HVSKS	5
5. Kompetanse, HVSKS	6
6. Kapasiteter, HVSKS	9
7. Forholdet til lokalsamfunnet	11
8. Tidligere utredninger	12
9. Fremtidig struktur i Heimevernet	13
10. Lokale konsekvenser ved flytting	16
11. Utvidet vern av naturområder i Rondane/Dovrefjell	18
12. Konklusjoner	19

1. SAMMENDRAG

Forsvarssjefens forslag til reduksjoner i operativ struktur, innebærer dramatiske kutt i dagens Heimevern. Forslaget er i det vesentlige fundamentert på økonomiske hensyn ut fra en forutsetning om at Forsvaret for fremtiden ikke tildeles midler som medfører en mulighet for å trene og drifte dagens struktur.

Felles for alle tidligere utredninger om flytting av Heimevernets skole- og kompetansesenter (HVSKS) på Dombås er konklusjonen om at det ikke er økonomisk vinning å hente på en flytting. Våpenskolen viser i disse utredningene at de driver meget nøkternt og kosteffektivt med gode faglige resultater. Det er heller ikke i forsvarssjefens fagmilitære råd 2011 beskrevet hverken økonomiske gevinster, mangel på infrastruktur eller mangel på måloppnåelse ved HVSKS. Derimot er det kalkulert med en kostnad på 120 mill. kr ved en flytting, og en negativ nåverdi på om lag 70 mill. kr. i et 20-års perspektiv.

Heimevernets skole- og kompetansesenter (Våpenskolen for Heimevernet) er faktisk en suksesshistorie som viser at det er mulig å etablere og vedlikeholde en kompetansebedrift utenfor de store befolkningsentra.

Synergi oppnås gjennom et godt og gjensidig ønsket faglig nettverks-samarbeid og derigjennom god ressursutnyttelse. HVSKS driver ikke overlappende virksomhet, men imøtekommer det kvantitative behovet når Forsvaret for øvrig trenger våpenskolens kompetanse.

Erfaringer ved bruk av skyte- og øvingsfelt i Østerdal Garnison, tilsier at Heimevernet ofte blir nedprioritert på bekostning av andre avdelinger fra Hæren og opptrening til UTOPS (utenlandsoperasjoner). Dette vil kunne få ødeleggende konsekvenser for Heimevernet og Heimevernets våpenskoledrift.

HVSKS har svært erfarne instruktører, skreddersydde fasiliteter, unike skyte- og øvingsfelt utan avgrensninger i bruken og god forankring i lokalsamfunnet med tett og godt samarbeide på alle områder.

En avgjørende faktor er stabiliteten til instruktørene, og at HV-skolens spisskompetanse i stadig sterkere grad blir etterspurt av de andre forsvarsgrenene og av utenlandske avdelinger.

Folk trives på Dombås, slår seg til og blir værende i bygda. Dermed blir de ansatte og familiene integrert i lokalsamfunnet .

Dovresamfunnet har allerede tatt en vesentlig belastning i forbindelse med omstrukturering i Forsvaret, og ved det forhold at lokalsamfunnet som er vertskap for Forsvarets virksomhet, må føle et minimum av forutsigbarhet og trygghet etter at politiske beslutninger er fattet.

2. ARBEIDSGRUPPENS OPPDRAG

Foreliggende dokument er en samling av faktaopplysninger om Heimevernet og Heimevernets skole- og kompetansesenter (HVSKS) på Dombås samt argumenter og momenter i forhold til en mulig flytting av våpenskolen til Terningmoen.

Dokumentet er resultat av arbeid gjennomført av en politisk oppnevnt arbeidsgruppe med følgende medlemmer:

- Bengt Fasteraune (SP)
- Børge Wilhelmsen (AP)
- Inge Angård, sekretær (adm.)

Oppnevning av en arbeidsgruppe for å arbeide for å sikre Heimevernets skole- og kompetansesenter på Dombås har diskutert i møter i formannskap og kommunestyre, og det har vært enstemmighet om å gjennomføre utredningsarbeidet.

Oppdraget bygger på mal fra tidligere runder der det har vært nødvendig å mobilisere til politisk kamp for å sikre HVSKS, bl.a. at gruppen skal framskaffe faktainformasjon og argumenter som kan brukes i det politiske arbeidet med å sikre HVSKS på Dombås.

3. INNLEDNING

Forsvarssjefens fagmilitære råd (FSJ FMR) 2011 inneholder anbefalinger om den videre utviklingen av Forsvaret som skal peke i et perspektiv fram mot 2024. Rådet gir anbefalinger på tre hovedområder:

- Omorganiseringen av Luftforsvaret som følge av anskaffelse av F-35 kampfly.
- Kvalitetsforbedringer innenfor landforsvaret, dvs. Hæren og Heimevernet.
- Kostnadseffektiv drift gjennom styrket fokus på fornying og forbedring av hele Forsvaret.

I sitt fagmilitære råd skriver Forsvarssjefen at "Heimevernet er en sentral bidragsyter i det sivilt-militære samarbeidet, både ved sin desentraliserte struktur og sin nærhet til og kontakt med sivile myndigheter".

Forsvarssjefen skriver videre: "Heimevernet har et viktig ansvar for å beskytte landets innbyggere, kritisk infrastruktur og vitale samfunnsfunksjoner i fred, krise og krig".

Vedrørende trening og øving skriver Forsvarssjefen: "Trening og øving er viktig for at Heimevernet skal kunne videreutvikle og bevare den operative evnen. Befalets kunnskaper sammen med et vel utviklet trenings- og øvingskonsept for hele strukturen er en forutsetning for Heimevernets evne til å løse oppdrag".

Forsvarssjefens fagmilitære råd 2011 foreslår en redusering av Heimevernet fra dagens 11 distrikter til 7, og en redusering av dagens styrketall på 45.000 til 30.000 med en fordeling på 3000 til innsatsstyrken og 27 000 til områdestrukturen.

I tillegg kommer flytting av Heimevernets skole- og kompetansesenter på Dombås (HVSKS) til Terningmoen.

Forsvarssjefen har foreslått flytting av HVSKS fra Dombås til Terningmoen med følgende begrunnelser:

- Styrke samhandlingen mellom HV-staben, Hærens våpenskoler og øvingsavdelinger
- Gi en bedre utnyttelse av skyte- og øvingsfelt i Østerdalen garnison

Flyttingen vil i følge Forsvarssjefen føre til EBA-investeringer på rundt 120 millioner kr, med en negativ nåverdi på ca. 70 mill. kr. i et 20-årsperspektiv.

4. HISTORIKK, HVSKS PÅ DOMBÅS

Heimevernets skole- og kompetansesenter ble etablert høsten 1947 (som "Heimevernsskolen Dombås"), med basis i den omfattende bygningsmassen som tyskerne etterlot seg på Dombås etter 2. verdenskrig. Skolen ble offisielt åpnet 27. juni 1948, av daværende forsvarsminister Jens Christian Hauge.

Siden åpningen har HVSKS vært i kontinuerlig drift med kurser, de fleste av 14 dagers varighet. Ca. 77.000 HV-befal har vært på kurs ved skolen fram til i dag. I tillegg er det utdannet ca. 3500 befal fra andre nasjoner.

HVSKS har senere gjennomgått 2 bygge- og restaureringsperioder. Den første i 1951-53 da det ble påbygd ny spisesal og en stor undervisningssal. Den andre og kanskje viktigste perioden var 1985-88, med ny elevforlegning (68 elever) og ombygging av gammel forlegning til kontorer, grupperom, undervisningssal og fritidsmesse.

I 1986 fikk HVSKS sin egen feltskytebane, Lieslia, med muligheter for skyting med alle Heimevernets våpen.

I januar 1993 fikk HVSKS status som Våpenskole for Heimevernet. Dette innebærer at skolen, på oppdrag fra Generalinspektøren for Heimevernet, har ansvaret for den faglige utviklingen innen hele Heimevernet.

En organisasjonutviklingsprosess ble startet i 1995 (Kvalitetsreformen), og hadde sin bakgrunn i behov for strukturendringer for å møte nye krav og en økende oppdragsmengde. I perioden 1996-99 utviklet skolen sitt eget omforente verdigrunnlag og felles aksept for skolens ledelsesprinsipper. Dette skjedde samtidig som skolen utviklet sitt eget pedagogiske grunnlag.

Organisasjonsutviklingsprosessen resulterte i at skolen fikk 10 nye stillinger.

I 2009 overtok HVSKS ansvaret for Heimevernets befalsskole (HVBS).

HVSKS har i dag 45 ansatte fordelt på 28 militære og 17 sivile stillinger. Skolen utdanner pr. i dag ca 1.300 elever årlig (2012). I tillegg har våpenskolen 10 ansatte ved HVBS på Porsangermoen i Finnmark.

HVSKS har de senere årene opplevd en markant økning i oppdragsporteføljen. Det er et stort behov for utdanning av HV-befal og aktiv deltakelse i utviklingsprosjekter. Dette har også vært prioritert fra Heimevernstaben, noe budsjettåret 2012 viser gjennom en forventet utdanning av mer enn 1300 HV-befal og spesialister.

I tillegg kommer HVSKS sin aktive deltakelse i ca. 40 utviklings- og materiellprosjekter, taktiske evalueringer, omfattende troppeprøver samt revidering av reglementer for hele Heimevernet. HVSKS har høy kompetanse innenfor prosjektstyring, og har blant annet hatt ansvar for større prosjekter som anskaffelser av våpen og bekledning i HV.

I følge Heimevernstaben (HVST) kan det dokumenteres at behovet for befalsutdanning i Heimevernet vil være økende i de neste årene, uavhengig av størrelse på styrkestrukturen. Dette på grunn av mindre produksjon av befall i forsvarsgrenene og en underproduksjon av heimevernsbefal, noe som understrekes i FSJ MFR.

Delkonklusjon:

Heimevernets skole- og kompetansesenter på Dombås har utviklet seg til å bli et avgjørende element i utviklingen av det norske Heimevernet. Etablering av HVSKS som våpenskole for Heimevernet fra 1993 var en svært viktig milepel i våpenskolens og Heimevernets historie.

HVSKS har gjennom flere tiår gjennomført kritiske og strukturerte evalueringer av alle kurs. Disse er gjennomgående svært gode. Elever/befal rapporterer at HVSKS på Dombås er et særdeles kompetent og tilrettelagt kurs- og kompetansesenter i Forsvaret. Våpenskolen opplever stadig økende etterspørsmål etter sine tilrettelagte kurs fra forsvarsgrenene, spesialistmiljøer og utenlandske aktører, samt spiller en viktig rolle i prosjektarbeid både for HV og Forsvaret ellers.

5. KOMPETANSE

HVSKS sin organisasjon skal ivareta følgende virksomhetsområder:

- Utvikling: rundt 40 prosjekter i 2011
- Utdanning: 1300-1700 årlig
- Evaluatører/veiledere: Alle større øvelser
- Saksbehandling: For Generalinspektøren for Heimevernet (GIHV) og Heimevernstaben (HVST)
- Rådivivning: GIHV, HVST, og Forsvaret generelt
- Støtte til Forsvaret: generell våpenopplæring, skarpskyttertjeneste, trening i maktanvendelse, vintertrening og utenlandsoperasjoner
- Service

HVSKS Dombås som våpenskole for Heimevernet har fått følgende oppdrag fra Generalinspektøren for Heimevernet:

- Støtte HV-distriktene ifm omstilling av HV (jfr GIHV's plan for omstilling)
- Samarbeide med forskningsmiljøer og grenstabene ifm videre utv. av materiell
- Utvikle og vedlikeholde doktriner og konsepter, direktiver, reglementer og utdanningsprogrammer
- Oppdrag verifisert gjennom kontinuerlig dialog sjef Planavd. HVST - HVSKS
- Saksbehandling etter pålegg fra HV-stab
- Etablere samarbeid med relevante avdelinger i og utenfor Forsvaret for maksimal synergi
- Vedlikeholde og tilføre kompetanse til Heimevernets organisasjon
- Utvikle kursplan i nært samarbeid med distrikt/region og Forsvarets kompetansesentra
- Gjennomføre kurs i henhold til produksjonsplan
- HVSKS har overordnet ansvar for gjennomføring av utdanningen ved Heimevernets befalsskole i Porsanger
- Støtte til Norges Lotteforbund, Det frivillige skyttervesen i henhold til avtaler
- Støtte til Forsvarsstaben med operative evalueringer av distriktsstabene samt taktisk evaluering av egen organisasjon
- Videreføring av SAMSCANDIA, Baltikum- og flernasjonalt samarbeid
- Støtte etableringen av Heimevernets styrkebrønn for internasjonale operasjoner
- Videreføre implementeringen av kulturreformen

HVSKS er nå og vil i fremtiden være en kritisk faktor for at Heimevernet skal være i stand til å løse sine oppdrag. Våpenskolen er og vil i fremtiden være et kompetansesenter for Heimevernet. Den kompetansen det er viktig å beholde i HV er den kompetansen som er etablert på Våpenskolen gjennom kompetanseoppbygging, ulike utviklingsprosjekter samt innsamling, strukturering og formidling av all kunnskap som ligger ute ved distrikter og avdelinger.

Dette har vært GIHV's primærsatsingsområde de siste årene (budsjettutvikling, overføring av ansvarsområder som tidligere lå i HV-staben, utdanningskapasitet og ikke minst dokumentert kvalitet). De øvrige våpenskolefunksjonene er etablert med et nettverk inn i HV's og Forsvarets totale organisasjon, et konsept som er billig, fleksibelt og resultatorientert.

HV's kompetansesenter er det samme som Våpenskolen for Heimevernet dvs. HVSKS på Dombås. I motsetning til mange av kompetansesentrene for øvrig i Forsvaret har HVSKS helt siden våpenskolens opprinnelse i 1993 hatt det fulle og hele ansvaret for all videregående utdanning og utvikling for hele Heimevernet. I HV har våpenskolen ansvaret for å utdanne alt befal samt forestå den utviklingen som skal til for at en slik organisasjon skal fungere.

Våpenskolen har spisskompetanse innenfor de primære fagområdene til Heimevernet. Dette først og fremst på grunn av mange års kompetanseutvikling blant egne ansatte og nettverksbygging. Skolen har høyt utdannet og kvalifisert personell, militære og sivile. Arbeidsstokken er stabil, og det er lett å rekruttere nytt personell. Dette har gjort at man har lyktes med å holde på en stabil stab med riktig og oppdatert kompetanse.

FSJ FMR refererer til at en flytting av HVSKS vil styrke samhandlingen, faglige og administrative synergier med HVST, HVS og Hærens øvingsavdelinger. I dag utnytter HVSKS sin spisskompetanse i tett samarbeid med Heimevernet, våpenskolemiljøer og Forsvarets kompetansesentra herunder, Hærens Våpenskole, Forsvarets Sanitet, Forsvarets militærpolitivdeling, Forsvarets kompetansesenter for kommando, kontroll og informasjonssystemer, Forsvarets ABC-vernaskole, Forsvarets skole for etterretning- og sikkerhetstjeneste, Sjøforsvarets skoler med flere.

Delkonklusjon:

HVSKS er og vil i fremtiden være et kompetansesenter for Heimevernet. Den kompetansen det er viktig å beholde i HV er den kompetansen som er etablert på våpenskolen gjennom kompetanseoppbygging, ulike utviklingsprosjekter samt innsamling, strukturering og formidling av all kunnskap som ligger ute ved distrikter og avdelinger.

Våpenskolen har høyt utdannet og kvalifisert personell, både sivilt og militært. Arbeidsstokken er stabil, og det er lett å rekruttere nytt personell. Den samlede kompetansen som skolen besitter, vil være en avgjørende spydspiss i utviklingen av det framtidige Heimevernet.

HVSKS er flinke til å benytte kompetansen der den finnes gjennom å benytte Forsvarets kompetansesentra der dette er mulig, for å unngå dublerende virksomhet.

Heimevernets skole- og kompetansesenter er faktisk en suksesshistorie som viser at det er mulig å etablere og vedlikeholde en kompetansebedrift utenfor de store befolkningssentra.

Synergi oppnås gjennom et godt og gjensidig ønsket faglig nettverks-samarbeid og derigjennom god ressursutnyttelse. HVSKS driver ikke overlappende virksomhet, men imøtekommer det kvantitative behovet når Forsvaret for øvrig trenger våpenskolens kompetanse.

Forsvarets ulike kompetansemiljøer er lokalisert på flere forskjellige steder i landet, og synergi skapes ikke alene av å være samlokalisert i samme garnison. Administrativ samhandling i samme garnison kan i denne sammenhengen ikke ansees å være av vesentlig betydning.

Det er avgjørende å opprettholde kompetansesenteret på Dombås i den omstillingen Heimevernet fortsatt skal gjennomføre. Kompetansesenteret har gjennom mange år dokumentert at de har hatt en avgjørende rolle i Heimevernets utvikling.

Kjernen for en våpenskole er å fremme våpenartens behov for kvalitativ trening og utdanning innenfor rammen av kostnadseffektive og tilpassede fasiliteter. Dette oppnås best ved dagens lokalisering på Dombås.

6. KAPASITETER

HVSKS Dombås er et svært kompakt anlegg, med totalt 48 rom med 96 senger. Alle rommene har toalett, dusj og tv. I tillegg er det 4 pendlerleiligheter hvor alle har 3 soverom med 1-2 senger pr. rom. I tillegg disponerer HVSKS 3 familieboliger. HVSKS har totalt 13 grupperom med 10-20 sitteplasser samt 3 plenumssaler med 40-100 sitteplasser. Disse kan også gjøres om til 5 grupperom. HVSKS har også videokonferanseutstyr. Ett grupperom er også dataklasserom med mulighet for opplæring.

HVSKS har eget kjøkken, spisesal, messe, intendanturdepot, våpendepot, lager trimrom og egen læremiddelsentral i samme bygg. Læremiddelsentralen er både trykkeri og distribusjonssentral for både HVSKS og hele Heimevernet, og produserer kursmateriell, regelverk, håndbøker og utdanningsprogrammer.

Lieslia skyte- og øvingsfelt ligger maks 5 minutters kjøring fra våpenskolen, og dekker et areal på ca. 1335 dekar, Her kan det skytes med alle Heimevernets våpen. I tillegg til skytebane, er det hytter (3 hytter med undervisningsrom og et lite kjøkken), lager, sanitæranlegg, filmskytebane med mer, for forlegging og troppeutdannelse (kapasitet 150 personer). Det er ingen begrensninger i forhold til når feltet kan brukes.

Lieslia skytefelt på Dombås

HVSKS har også langsiktige leieavtaler med lokale grunneiere om bruk av over 83.000 dekar for alle typer undervisning, trening og øvelser. Våpenskolen disponerer også et nærøvingsfelt på 85 dekar i gangavstand fra anlegget. Området blir benyttet som en del av våpenskolens "klasserom":

- Terreng over og under tregrensen.
- Flotte treningsforhold for enkeltmann, lag og tropp (ikke-mekaniserte avdelinger).
- Meget gode avtaler med Dovre, Lesja og Folldal kommuner for bruk av fjellområdene.
- HVSKS støtter Forsvaret/Forsvarsdepartementet i deres gjennomføring av vinterkurs på Dovrefjell.
- Dovre kan by på vinterklasserom fra det ekstreme til det gjestmilde.

Heimevernets befal har en sivil hverdag som krever forutsigbarhet i forhold til kompetansepåfyll. Dette stiller derfor andre krav til utdanningsplanlegging enn det som gjelder for forsvarsgrenene for øvrig, blant annet er det krav om stor forutsigbarhet for planlegging og avvikling av kurs og trening for kurselever. Det er lite handlingsrom for endringer, da kurselevne kalles inn minst 3 måneder i forkant. Virksomheten må derfor ha førsteprioritet på nødvendige fasiliteter som skyte- og øvingsfelt og undervisningsrom, og kan ikke komme i prioritetskonflikt med for eksempel opptrening av UTOPS-avdelinger. Denne forutsigbarheten gir HVSKS med dagens lokalisering. HVSKS har kostnadseffektiv drift og maksimal utnyttelse av treningstid, som er Heimevernets største knapphetsfaktor.

Forsvarssjefens fagmilitære råd (FSJ FMR) refererer til at en flytting av HVSKS vil medføre en bedre utnyttelse av skyte- og øvingsfelt i Østerdalen Garnison (ØG). Realitetene er tvert imot at feltet allerede har for mange brukere i forhold til kapasitet, og at bruksfrekvensen er stadig økende. Dette medfører allerede i dag stadige omprioriteringer, og at avdelinger lokalisert til ØG søker ut for å finne aktuelle treningsarenaer.

Delkonklusjon:

HVSKS har kapasitet og infrastruktur til å betjene et framtidig elevtall på 1400-1500. Bygningsmasse og materiell er av svært høy kvalitet, og skolen har tilgang på alle nødvendige skyte-, øvings- og treningsfelt.

HVSKS må ha førsteprioritet på nødvendige fasiliteter som skyte- og øvingsfelt og undervisningsrom, og kan ikke komme i prioritetskonflikt med for eksempel opptrening av UTOPS-avdelinger. Denne forutsigbarheten gir HVSKS med dagens lokalisering.

Erfaringer ved bruk av skyte- og øvingsfelt i Østerdal Garnison, tilsier at Heimevernet ofte blir nedprioritert på bekostning av andre avdelinger fra Hæren og opptrening til UTOPS (utenlandsoperasjoner). Dette vil kunne få ødeleggende konsekvenser for Heimevernet og Heimevernets våpenskoledrift.

7. FORHOLDET TIL LOKALSAMFUNNET

Heimevernets skole- og kompetansesenter på Dombås har helt siden starten vært sterkt integrert i lokalsamfunnet. Gjennom de 63 årene som HVSKS har eksistert, er det ikke mulig å påvise noen konflikter eller latente konflikter.

Assistansen som våpenskolen har gitt lokalsamfunnet strekker seg over hele spekteret, fra å spille en sentral rolle i store arrangementer til rimelig kopiering. Idretten i Lesja og Dovre kommune har høstet store fordeler av våpenskolens åpen-dør-politikk, særlig i forbindelse med store arrangementer som Norgesmesterskap, Landsskytterstevne osv.

Militært personell har kommet og gått som på alle militære stasjoner, men mange har også slått seg til på Dombås. Idrettsinteresserte instruktører har satt sitt preg på lag og foreninger ved å ta på seg tillitsverv og engasjere seg i lokalsamfunnet. På 50-tallet var for eksempel samtlige formenn i det lokale skytterlaget ansatt ved skolen. I dag er minst 10 ansatte ved HVSKS engasjerte som ledere, styremedlemmer, trenere o.s.v i lag og foreninger.

Men den største betydningen for Dovre og Lesja har våpenskolen hatt som arbeidsplass, som bedrift. Det er ikke for sterkt tatt i når uttrykket "en hjørnesteinsbedrift for lokalsamfunnet" benyttes.

Våpenskolen er opptatt av å rekruttere det beste personellet. Da er det selvfølgelig ikke likegyldig om det finnes gode barnehage- og skoletilbud, samt at ektefellen kan få seg arbeid. Av disse og mange andre grunner er det innlysende at en er levende opptatt av kommunens og det lokale næringslivets vilkår. Konkrete utslag av dette er at HVSKS, så langt det er mulig, kjøper varer og tjenester lokalt.

Våpenskolens bidrag til den lokale beredskapen er helt avgjørende. Med mannskap, kjøretøy, kommunikasjonsutstyr osv. har skolen ved en rekke anledninger stilt opp ved ulykker, leteaksjoner og andre kriser. HVSKS har både folk og utstyr som gjør det lokale hjelpeapparatet betydelig mer effektivt.

Delkonklusjon:

HVSKS er en integrert del av lokalsamfunnet, og er en viktig støttespiller i frivillige lag og foreninger, næringsliv, kommune og i lokal og regional beredskap.

8. TIDLIGERE UTREDNINGER

Heimevernets skole- og kompetanssenter på Dombås har gjentatte ganger vært tema i utredninger og strukturingsdebatter. Striden har ikke bare stått om våpenskolen på Dombås, men om hele Heimevernets egenart og struktur. Nedenfor er noen av de mest sentrale begivenhetene nevnt:

Stortingsmelding 54, 1987-88:

Forslag fra daværende forsvarssjef Vigleik Eide om at "Heimevernet beholder sin nåværende organisasjon og oppsetting. Forsvarssjefen anbefaler at Heimevernsskolen Torpo og Heimevernsskolen Dombås slås sammen og gis standkvarter Dombås".

Et eget utvalg avviste senere forslaget. Forutsatt de daværende elevtall for begge skolene, ville investeringene ved en samling bli for høye.

Forsvarsstudien 1991:

Sentralt tema med tanke på Heimevernet var tanken om en sterkere samordning av Heimevernet og Hæren. I heimevernskretser oppfattet man det helst som en underordning.

Himle-utvalget, 1993:

Vurdering av Heimevernets framtidige fredsorganisasjon. Forslag om å legge ned Torpo og videreføre skolen på Dombås. Også forslag om å samle HV-utdanningen i nytt senter. Flere lokaliseringalternativer ble drøftet. Landsrådet sto fast på sitt tidligere vedtak om å beholde skolene på Torpo og Dombås, samt UB-utdanning på Kongsvinger. Generalinspektøren landet til slutt på samme konklusjon.

Stortingsproposisjon 70, 1995:

Forslag som Landsrådet for Heimevernet mente betydde at Heimevernet ville bli underlagt Hæren. Det ble i proposisjonen ikke lagt frem forslag om endringer i skolestrukturen.

Stortingsproposisjon 1, 1999-2000:

I pkt. 3.11 s. 44 heter det: "Forsvaret har gjennomført en rekke tiltak for å opprettholde og videreutvikle organisasjonens og personellens kompetanse. Utdannings- og kompetansesentra er etablert med gode resultater. Forsvaret vil i 2000 utrede om det kan oppnås tilsvarende effekter gjennom en sammenslåing av Heimevernets fag- og utdanningskompetanse. Vurderingen vil omfatte Heimevernsskolene og den øvrige grunnleggende befalsutdanning i Heimevernet. Evjemoen vil vurderes som et lokaliseringalternativ."

St.prp. 45 (2000-01):

Uttalelse fra F-dept i forbindelse med behandlingen i Stortinget:

- ”Samlokalisering av befalsutdanningen i HV lokalisert til Dombås er lønnsomt”.
- ”Skolens nåværende skyte- og øvingsfelt dekker skolens framtidige behov”.

Vedtak i Innst.S.nr. 342, jfr. St.prp. nr. 45 (2000-01):

- ”Heimevernets skole- og kursvirksomhet videreføres på Dombås”.

Vedtak i Innst.S.nr. 232, jfr. St.prp. nr. 55 (2001-02)(Gjennomføringsproposisjonen):

- ”Heimevernets skole- og kursvirksomhet videreføres på Dombås med en våpenskole og en kursavdeling”.

Vedtak i Innst.S.nr. 234, jfr. St.prp. nr. 42 (2003-04):

- Bekrefter videreføring.

Delkonklusjoner:

Felles for alle tidligere utredninger om flytting av Heimevernets skole og kompetansesenter (HVSKS) på Dombås er konklusjonen om at det ikke er økonomisk vinning å hente på en flytting. Våpenskolen viser i disse utredningene at de driver meget nøkternt og kosteffektivt med gode faglige resultater.

Det er heller ikke i den foreliggende anbefalingen beskrevet verken økonomiske gevinster, mangel på infrastruktur eller mangel på måloppnåelse ved HVSKS. Derimot er det kalkulert med en kostnad på 120 mill. kr ved en flytting, og en negativ nåverdi på om lag 70 mill. kr. i et 20-års perspektiv.

9. FRAMTIDIG STRUKTUR I HEIMEVERNET

Heimevernet skal være en desentralisert, landsdekkende og identifiserbar del av det norske Forsvaret. Som en del av Forsvaret skal Heimevernet beskytte mennesker og viktige samfunnsfunksjoner, herunder utføre styrkebeskyttelse, sikre infrastruktur, nøkkelpersonell og materiell, bidra til overvåking og kontroll, foruten støtte til det sivile samfunn. Heimevernet skal kunne løse disse oppgavene i fred, krise og krig, i alle deler av Norge og i tett samarbeid med sivile aktører. Innsats fra Heimevernet vil ofte utgjøre Forsvarets viktigste bidrag i kriser som truer samfunnssikkerheten, som ved naturkatastrofer eller behov for omfattende og langvarig sikring av viktige installasjoner.

Dagens Heimevern er resultatet av en sterk vilje og evne til å gjennomføre Stortingets besluttede Heimevernstruktur. En desentralisert basestruktur med et samlet styrketall som innbefatter 45.000 soldater, er i dag fordelt over hele landet og

gir ett godt utgangspunkt for ett samarbeid med viktige sivile samarbeidspartnere og brukere. Moderniseringen av Heimevernet må derfor fortsette.

Etter anmodning fra politiet, når deres eller andre sivile beredskapsressurser ikke strekker til, vil Heimevernet kunne yte ulike former for bistand. Sammen med de militære oppgavene er dette en viktig grunn til at volum og geografisk spredning har hatt stor betydning for dimensjoneringen av Heimevernet.

Heimevernet har vært inne i en krevende periode med omstilling og ny distriktsstruktur. Heimevernet består i dag av ett stort volum sammenlignet med Hæren, mens midlene er langt mer begrensede. Heimevernet har ikke oppnådd den effekt som Forsvaret beskrev etter en gjennomført omstilling. Målet var i perioden 2009– 2012 et bedre trent og utstyrt HV, med høyere mobilitet og høy reaksjonsevne, dette ble beskrevet som avgjørende for å bidra til å løse de prioriterte oppgavene for nasjonal krisehåndtering, kollektivt forsvar og internasjonale operasjoner.

I den forrige langtidsproposisjonen var det tydelig fokus på at ved å gjennomføre den omstillingen som ble benevnt **kvalitetsreformen** skulle kvaliteten på Heimevernets leveranser bli betydelig bedre. I inneværende langtidsperiode har gjennomføringen av Kvalitetsreformen måttet tåle en uheldig forsinkelse som følge av at budsjettildelingene, ikke har nådd opp til det forutsatte ambisjonsnivået. Heimevernets oppslutning om, og adopsjon av, Kvalitetsreformen, gir imidlertid sikkerhet for at Heimevernet når det forutsatte nivå - dersom satsingen videreføres noe som ikke Heimevernets ledelse følger opp og som bryter med Stortingets intensjon.

Kostnadene ved å opprettholde dagens Heimevern er, også utenfor militærøkonomisk sammenheng, helt marginal. Eventuell besparelse i forhold til å opprettholde strukturen ved å gjennomføre en delvis reduksjon av styrketallet, vil hverken kunne bidra til å dekke finansieringen av andre komponenter i Forsvaret, eller forhindre slike komponenters avvikling.

Anbefalingen i Forsvarssjefens militærfaglige utredning 2011 legger opp til at Heimevernet skal videreutvikle sine territorielle funksjoner gjennom å styrke sin evne til å løse vakthold og sikring av forhåndsbestemte og situasjonsbestemte objekter og at det skal etableres taktiske enheter med noe økt mobilitet for ledelseselementene. Dette skal sammen med Heimevernets konsept for utdanning og trening mot disse oppdragene videreutvikle det operative og sivil-militære samarbeid på lokalt plan.

Det betyr i praksis at områdetreningene vil måtte gjennomføres i størst mulig grad lokalt og ikke som i dag i store skytefelt lokalisert sentralt ved de gjenværende Heimevernsdistriktene.

Heimevernet skal få en økt reaksjonsevne, færre skal bli bedre og skal brukes raskere der Heimevernet trengs. Det skal legges opp til en robusthet for en mer fleksibel anvendelse mot ikke planlagte forhold.

Dette betyr økt mobilitet (ikke bare for ledelselementene) og sentralisering av områdestrukturen og vil være lite forenlig med beskrevet konsept for lokal oppdragstrening.

Det har siden opprettelsen av Heimevernet vært et sentralt element at avdelingene har blitt lokalt satt opp og lokalt trent.

Med mindre det med sentralisering av styrkene menes en ekstrem urbanisering av Heimevernet, så vil fravikelsen av prinsippet om lokal forankring medføre at de få som forblir forpliktet til å utøve verneplikten gjennom Heimevernets treninger, bli påført ytterligere ulempe gjennom både reisetid og lengre sammenhengende fravær fra arbeid og familie.

Et Heimevern som virkelig kan flyttes til innsats – på meget kort tid – vil kunne påføres kostnader som langt overstiger den antatte besparingen som ligger i den foreslåtte reduksjonen av strukturen.

De foreslåtte endringene innenfor Heimevernets struktur utfordrer selve eksistensgrunnlaget og egenarten til Heimevernet. Heimevernets begrunnelse er nettopp at det som militær organisasjon skal være bindeleddet mellom Forsvaret og det sivile samfunnet på alle nivå. Uten Heimevernet mister både Forsvaret og det sivile samfunnet gjensidige kontakt som formidles av 45.000 soldater, deres familier og deres omgangskretser. Folket i sin alminnelighet vil ikke lenger kjenne noen som har tilhørighet til Forsvaret og Forsvaret vil fjerne seg fra folket. Et sentralisert Heimevern vil raskt utviske de relasjoner som er bygd opp over lang tid.

I løpet av relativt kort tid har antallet Heimevernsdistrikter blitt redusert fra 18 til 13, så til 11 og nå foreslått til 7. Heimevernets styrketall har i samme perioden blitt redusert fra 83.000 til 45.000 og nå foreslått til 30.000.

Legitimitet er en av Forsvarets grunnpilarer. Heimvernet som bindeledd mellom Forsvaret og det sivile samfunnet sikrer Forsvarets legitimitet.

Den største bekymringen i forhold til Forsvarsjefens forslag, er at forslaget kun er en ny mellomstasjon på veien mot endelig nedleggelse av Heimevernet.

Delkonklusjoner:

Kostnadene ved å opprettholde dagens Heimevern er, også utenfor militærøkonomisk sammenheng, helt marginale. Eventuell besparelse i forhold til å opprettholde strukturen ved å gjennomføre en delvis reduksjon av styrketallet, vil hverken kunne bidra til å dekke finansieringen av andre komponenter i Forsvaret, eller forhindre slike komponenters avvikling.

Et Heimevern som virkelig kan flyttes til innsats – på meget kort tid – vil kunne påføres kostnader som langt overstiger den antatte besparingen som ligger i den foreslåtte reduksjonen av strukturen.

De foreslåtte endringene innenfor Heimevernets struktur utfordrer selve eksistensgrunnlaget og egenarten til Heimevernet. Heimevernets begrunnelse er nettopp at det som militær organisasjon skal være bindeleddet mellom Forsvaret og det sivile samfunnet på alle nivå. Uten Heimevernet mister både Forsvaret og det sivile samfunnet gjensidige kontakt som formidles av 45.000 soldater, deres familier og deres omgangskretser.

Den største bekymringen i forhold til Forsvarsjefens forslag, er at forslaget kun er en ny mellomstasjon på veien mot endelig nedleggelse av Heimevernet.

10. LOKALE KONSEKVENSER VED FLYTTING

Dovre kommune har nedenfor beregnet hva HVSKS på Dombås betyr for Dovre kommune og lokalsamfunnet i Dovre/ Lesja økonomisk sett.

Beregninger som dette har i seg noen forhold der virkninger og forløp er kompliserte og de forutsetningene som velges vil nødvendigvis være basert på kvalifiserte antagelser. Dette betyr at resultatene må betraktes som relativt grove anslag.

Imidlertid ser en i dag ettervirkningen av at store virksomheter i Dovre kommune ble lagt ned for en del år siden, blant annet gruva på Hjerkin og Lesja & Dovre Trelast på Dombås. Hjerkin skytefelt og Ammunisjonslageret på Dombås er andre eksempler på nedleggelse som har betydd mye. Det vurderes at den relativt store befolkningsnedgangen i Dovre kommune i de senere år blant annet er senvirkninger av disse nedleggelsene.

STATUS-TRUEDE ARBEIDSPLASSER

Kjøpekraft nyttet lokalt er det som HV-skolen direkte kjøper lokalt (varer/tjenester), ansattes kjøp samt det som elever/andre eksterne bruker lokalt. Sum kjøpekraft nyttet i kommunen er anslagsvis 16-18 mill. kr. Dette betyr at ytterligere 20-35 arbeidsplasser er direkte/indirekte avhengige av våpenskolens aktivitet og er dermed truet ved nedlegging. Dette i tillegg til de faste arbeidsplassene ved HVSKS som blir borte.

KONSEKVENSER VED NEDLEGGING

Ved nedlegging antas det at alle arbeidsplassene forsvinner og ikke blir erstattet. Alt militært personell med familier vil mest sannsynlig flytte. Dagens sivilt ansatte vil trolig i relativt liten grad flytte p.g.a. alder og familietilhørighet. Våpenskolens kjøp av tjenester/varer lokalt vil også bortfalle sammen med bortfallet av kjøpekraften til de som flytter. Dette vil svekke eller rive vekk grunnlaget for 20-35 arbeidsplasser innen handel, service, reiseliv og diverse håndverkstjenester.

Befolkningen reduseres med anslagsvis 70-100 personer innen 1-2 år, og ytterligere minimum 30-50 innen 5-10 år. Sistnevnte antas å være langtidstilpasninger for sekundærvirksomhet.

Kommunal økonomi svekkes betydelig ved redusert befolkning. Reduksjon i skatteinntang / inntektsutjevning og rammetilskudd (utgiftsutjevning/innbyggertilskudd) vil med ovennevnte anslag på befolkningsnedgang på 70-100 personer bety en reduksjon i kommunens frie inntekter på anslagsvis 3.5-5.0 mill. kr. på kort sikt (1-2 år). Ytterligere nedgang med 30-50 personer utgjør 1.5-2.5 mill. kr., dvs. totalt en nedgang i kommunens inntekter med 5.0-7.5 mill. kr. Budsjett skatt og rammetilskudd i 2011 er 136 mill. kr.

Kommunens driftsbudsjett er i 2011 på 138 mill. kr. med et negativt netto driftsresultat på ca. 5 mill. kr. Kommunen har gjennom mange år foretatt kostnadskutt og effektiviseringer på driften pga. befolkningsnedgangen i perioden 1995-2011 som alt har gitt lavere inntektsgrunnlag.

Innbyggertall i perioden 1990-95 var stabilt på ca. 3060 innbyggere, deretter betydelig nedgang, 2909 innbyggere pr. 01.01.1999 og 2748 pr.01.01.2011. Siste tilgjengelige befolkningsframskrivninger fra SSB (middel-verdier for alle parametre) viser en reduksjon på om lag 120 innbyggere i neste 10-års periode.

Fraflytting som følge av nedlegging av HVSKS vil komme i tillegg, og dermed kan innbyggertallet i kommunen i år 2020 muligens komme ned mot 2450-2500. Dermed kan dette medføre en reduksjon i kommunens frie inntekter på om lag 8-10 mill. kr pr. år når en kommer fram mot år 2020. Kompenserende tiltak for å skape nye arbeidsplasser og bevare bosettingen blir dermed helt nødvendig dersom kommunen skal kunne videreføre velferdstjenester omtrent på dagens nivå og i forhold til de krav og normer som stilles.

Bortfall av gebyrinntekter, kommunalteknisk område fra HVSKS, forsvarets boliger mv. vil måtte kompenseres med tilsvarende prisøkning på gjenværende abonnenter. Økning i arbeidsledigheten kan føre til økning i kommunens sosialhjelpsutgifter – ikke tallfestet.

Befolkningsnedgangen vil ikke føre til at kommunen isolert sett kan redusere tjenestetilbudet eller –omfanget, da gruppene som forsvinner, dvs. voksne og barn, i relativt liten grad etterspør og bruker kommunale tjenester eller det må likevel være samme kapasitet for eksempel antallet skoleklasser. Barnehagetilbudet vil bli mindre etterspurt, og her kan det bli noen få ledige plasser mot dagens situasjon med svært godt samsvar mellom kapasitet og behov.

Reduksjon i kommunens inntektsgrunnlag vil likevel uansett tvinge fram en betydelig reduksjon i omfang og kvalitet på kommunale tjenester. Som illustrasjon kan nevnes at et innsparingsbehov på 7% av brutto driftsbudsjett vil måtte medføre en reduksjon på 15-20 årsverk i kommunens tjenesteproduksjon. Bortfall av kommunale arbeidsplasser vil i neste omgang igjen føre til ytterligere befolkningsnedgang, reduserte overføringer osv. Kommunens inntektsgrunnlag er allerede tilnærmet 100% utnyttet gjennom tilpasninger til reduksjoner i kommunens økonomiske ramme i perioden som er gått.

Dersom flere personer kommer over på ulike trygdeytelser vil kjøpekraften bli redusert som igjen fører til lavere etterspørsel på ulike varer/tjenester. Boligmarkedet

på Dombås vil i en periode bli svært svakt med stort tilbud og trolig svært liten etterspørsel.

Et annet sentralt moment for en kommune som Dovre er at en sentral etablering som HVSKS har personell med generelt svært høy kompetanse, de aller fleste med høyere utdanning. Det samme gjelder i stor grad ektefeller. Disse ressursene er svært viktige bidrag i utviklingen av lokalsamfunnet, blant annet innen frivillige lag og foreninger, kulturlivet, idrett, politisk arbeid og arbeidslivet ellers. Eksempelvis bidrar slike ressurser for tiden betydelig i utviklingen av et helt nytt og oppgradert skianlegg på Dombås.

Det har fra nåværende regjering vært stort fokus på å flytte/etablere statlige arbeidsplasser utenfor Oslo-området. Videreføring og videreutvikling av HVSKS på Dombås er i tråd med denne satsingen.

Delkonklusjoner:

En nedleggelse av Heimevernets skole- og kompetansesenter på Dombås vil ha omfattende negative konsekvenser for Dovre kommune, ved tap av arbeidsplasser, redusert kjøp av varer og tjenester, befolkningsnedgang, redusert skatteinntang og sterkt svekket kommunal økonomi. Virkningen vil også bli betydelig for det frivillige og sosiale liv i bygda.

Det har fra nåværende regjering vært stort fokus på å flytte/etablere statlige arbeidsplasser utenfor Oslo-området. Videreføring og videreutvikling av HVSKS på Dombås er i tråd med denne regjeringens distriktspolitiske satsing.

11. UTVIDET VERN AV NATUROMRÅDER I DOVREFJELL/RONDANE

Stortinget har gjort vedtak om opprettelse av Regionfelt Østlandet og samtidig er Hjerkinns skytefelt nedlagt og ryddingen er i full gang. Denne vil pågå fram mot 2020 før det sivile samfunn igjen får full tilgang til området. Ved nedleggelsen av skytefeltet, mistet kommunen ca.16 arbeidsplasser og tilhørende aktiviteter av et betydelig omfang for en liten kommune.

Dovre ligger i et fjellområde som omfattes av store planer for utvidet vern. I samsvar med St.melding nr. 62 (1991-92) "Ny landsplan for nasjonalparker og andre større verneområder i Norge" er det iverksatt utvidet vern av hele fjellområdet fra Sundalsfjella, gjennom Dovrefjell og østover/sørøstover til Rondane. Vernet omfatter utvidelser av de eksisterende Dovrefjell og Rondane nasjonalparker, ny Dovre nasjonalpark, samt utvidelse og etablering av landskapsvernområder og naturreservater.

Samtidig som arbeidsplasser legges ned, er det med andre ord iverksatt et omfattende vern av kommunens utmark som legger klare rammer for videre utvikling, blant annet innen reiselivsbaserte næringer. Over 70% av kommunens areal er nå omfattet av en eller annen form for vern.

Verneplanene har ingen praktiske konsekvenser for HVSKS, da skolen har eget skyte- og øvingsfelt i bygda, samt at øvelser og trening kan videreføres i fjellområder avsatt til formålet som i dag.

Delkonklusjon:

Båndlegging av mer enn 70% av kommunens utmark og fjell med vern som nasjonalparker og i andre former, gir helt nye rammebetingelser for utviklingen i kommunen. Det må være et rimelig krav at storsamfunnet gir noe tilbake for dette.

12. KONKLUSJONER

Nedenfor er gitt en oppsummering av momenter/argumenter/konklusjoner som er framkommet i foreliggende utredning, og som etter arbeidsgruppens vurdering er godt dokumentert:

Heimevernet totalt:

- **Forsvarssjefens forslag til reduksjoner i operativ struktur, innebærer dramatiske kutt i dagens Heimevern. Forslaget er i det vesentlige fundamentert på økonomiske hensyn ut fra en forutsetning om at Forsvaret for fremtiden ikke tildeles midler som medfører en mulighet for å trene og drifte dagens struktur.**
- **Kostnadene ved å opprettholde dagens Heimevern er, også utenfor militærøkonomisk sammenheng, helt marginal. Eventuell besparelse i forhold til å opprettholde strukturen ved å gjennomføre en delvis reduksjon av styrketallet, vil hverken kunne bidra til å dekke finansieringen av andre komponenter i Forsvaret, eller forhindre slike komponenters avvikling.**
- **Et Heimevern som virkelig kan flyttes til innsats – på meget kort tid – vil kunne påføres kostnader som langt overstiger den antatte besparingen som ligger i den foreslåtte reduksjonen av strukturen.**
- **De foreslåtte endringene innenfor Heimevernets struktur utfordrer selve eksistensgrunnlaget og egenarten til Heimevernet. Heimevernets begrunnelse er nettopp at det som militær organisasjon skal være bindeleddet mellom Forsvaret og det sivile samfunnet på alle nivå. Uten Heimevernet mister både Forsvaret og det sivile samfunnet gjensidige kontakt som formidles av 45.000 soldater, deres familier og deres omgangskretser.**
- **Den største bekymringen i forhold til Forsvarssjefens forslag, er at forslaget kun er en ny mellomstasjon på veien mot endelig nedleggelse av Heimevernet.**

Heimevernets skole- og kompetansesenter på Dombås:

- Heimevernets skole- og kompetansesenter på Dombås har utviklet seg til å bli et avgjørende element i utviklingen av det norske Heimevernet. Etablering av HVSKS som våpenskole for Heimevernet fra 1993 var en svært viktig milepel i våpenskolens og Heimevernets historie.
- HVSKS har gjennom flere tiår gjennomført kritiske og strukturerte evalueringer av alle kurs. Disse er gjennomgående svært gode. Elever/befal rapporterer at HVSKS på Dombås er et særdeles kompetent og tilrettelagt kurs- og kompetansesenter i Forsvaret.
- Våpenskolen opplever stadig økende etterspørsel etter tilrettelagte kurs, utviklingsarbeid og prosjektstyring fra forsvarsgrenene, spesialistmiljøer og utenlandske aktører.
- HVSKS er en integrert del av lokalsamfunnet, og er en viktig støttespiller i frivillige lag og foreninger, næringsliv, kommune og i lokal og regional beredskap.
- HVSKS er og vil i fremtiden være et kompetansesenter for Heimevernet. Den kompetansen det er viktig å beholde i HV er den kompetansen som er etablert på Våpenskolen gjennom kompetanse-oppbygging, ulike utviklingsprosjekter samt innsamling, strukturering og formidling av all kunnskap som ligger ute ved distrikter og avdelinger.
- Våpenskolen har høyt utdannet og kvalifisert personell, både sivilt og militært. Arbeidsstokken er stabil, arbeidsmiljø og samhold er sterkt, og det er lett å rekruttere nytt personell. Den samlede kompetansen som skolen besitter, vil være en avgjørende spydspiss i utviklingen av det framtidige Heimevernet.
- HVSKS er flinke til å benytte kompetansen der den finnes gjennom å benytte Forsvarets kompetansesentra der dette er mulig, for å unngå dublerende virksomhet.
- Heimevernets skole og kompetansesenter er faktisk en suksesshistorie som viser at det er mulig å etablere og vedlikeholde en kompetansebedrift utenfor de store befolkningssentra.
- Synergi oppnås gjennom et godt og gjensidig ønsket faglig nettverks-samarbeid og derigjennom god ressursutnyttelse. HVSKS driver ikke overlappende virksomhet, men imøtekommer det kvantitative behovet når Forsvaret for øvrig trenger våpenskolens kompetanse.
- Forsvarets ulike kompetansemiljøer er lokalisert på flere forskjellige steder i landet, og synergi skapes ikke alene av å være samlokalisert i samme garnison. Administrativ samhandling i samme garnison kan i denne sammenhengen ikke ansees å være av vesentlig betydning.
- Det er avgjørende å opprettholde kompetansesenteret på Dombås i den omstillingen Heimevernet fortsatt skal gjennomføre. Kompetansesenteret har gjennom mange år dokumentert at de har hatt en avgjørende rolle i Heimevernets utvikling.
- Kjernen for en våpenskole er å fremme våpenartens behov for kvalitativ trening og utdanning innenfor rammen av kostnadseffektive og tilpassede fasiliteter. Dette oppnås best ved dagens lokalisering på Dombås.
- HVSKS har kapasitet og infrastruktur til å betjene et framtidig elevtall på 1400-1500. Bygningsmasse og materiell er av svært høy kvalitet, og skolen har tilgang på alle nødvendige skyte-, øvings- og treningsfelt.

- HVSKS må ha førsteprioritet på nødvendige fasiliteter som skyte- og øvingsfelt og undervisningsrom, og kan ikke komme i prioritetskonflikt med for eksempel opptrening av UTOPS-avdelinger. Denne forutsigbarheten gir HVSKS med dagens lokalisering.
- Erfaringer ved bruk av skyte- og øvingsfelt i Østerdal Garnison, tilsier at Heimevernet ofte blir nedprioritert på bekostning av andre avdelinger fra Hæren og opptrening til UTOPS. Dette vil kunne få ødeleggende konsekvenser for Heimevernet og Heimevernets våpenskoledrift.
- Felles for alle tidligere utredninger om flytting av Heimevernets skole og kompetansesenter (HVSKS) på Dombås er konklusjonen om at det ikke er økonomisk vinning å hente på en flytting. Våpenskolen viser i disse utredningene at de driver meget nøkternt og kosteffektivt med gode faglige resultater.
- Det er heller ikke i den foreliggende anbefalingen beskrevet verken økonomiske gevinster, mangel på infrastruktur eller mangel på måloppnåelse ved HVSKS. Derimot er det kalkulert med en kostnad på 120 mill. kr ved en flytting, og en negativ nåverdi på om lag 70 mill. kr. i et 20-års perspektiv.
- En nedleggelse av Heimevernets skole- og kompetansesenter på Dombås vil ha omfattende negative konsekvenser for Dovre kommune, ved tap av arbeidsplasser, redusert kjøp av varer og tjenester, befolkningsnedgang, redusert skatteinngang og sterkt svekket kommunal økonomi. Virkningen vil også bli betydelig for det frivillige og sosiale liv i bygda.
- Det har fra nåværende regjering vært stort fokus på å flytte/etablere statlige arbeidsplasser utenfor Oslo-området. Videreføring og videreutvikling av HVSKS på Dombås er i tråd med denne regjeringens distriktpolitiske satsing.
- Dovre kommune har forventning om at politiske vedtak i stortinget er langsiktige, særlig når det ikke eksisterer gode argumenter for flytting til mer sentrale strøk.
- Båndlegging av mer enn 70% av kommunens utmark og fjell med nye verneområder, har gitt helt nye rammebetingelser for utviklingen i kommunen. Det må være et rimelig krav at storsamfunnet gir noe tilbake for dette.